

Izhaja vsako soboto ob
6. uri zvečer.

Prodaja se v tistih tržaških
tobakarnah kakor „Edinost“
po 2 kr. odtis.

Naročniki „Edinosti“ dobi-
vajo to prilogo vse leto,
ako priložijo naročnini za
„Edinost“ še 1 gld.

NOVIČAR

Cene oglasom v „Novičarju“
so: za peti vrstič 8 kr.,
za naslove z debelimi čr-
kami se plačuje prostor, ko-
likor bi ga obsegalo navad-
nih vrstic. Poslana, javno
zahvale, osmrtnice in do-
mači oglasi, po pogodbi.

Frankovana pisma in rokopise
je pošiljati vredništvu „Edinosti“.
Nefrankovana pisma se ne
sprejemajo.

Podpeški župnik.

Po neki narodni pripovedki
spisal **Jadranski.**

(Konec.)

Huda suša je bila nastala, studenci so vsahovali, vodnjaki in luže so se posušile, in trpeli so žeje ljudje in živina. Le še v župnikovem vodnjaku na njegovem vrtu bilo je nekoliko vode, a tudi ta je kmalu pošla. Pa kaj bi ne? Kakor je naš župnik v vsaki stiski odprl vse svoje shrambe in delil do brote revežem in nesrečnim, tako je tudi zdaj, ko je pritiskala suša, postavil na prosto razpolaganje vaščanom lastni vodnjak, in poslužavala se ga je vsa vas. Kar imam, to vam dam — dejal je blagi župnik — dober pastir ljubi svoje ovčiče in da življenje zanje, kadar je treba.

Stiske in nadloge so večidel vzrok prepirom, grehom in mnogovrstnim hudodelstvom. Izraelci so godrnjali, ko sta jih trli lakota in žeja, ko sta jih morili kuga in vojska. Dandanes seveda ne godrnjajo več, ker imajo vse v rokah, in jim morajo drugi streči iz rok. Zato se pa nikar ne čudi, dragi čitatelj, da so naši vaščanje o hudi suši godrnjali zoper svojega župnika, dasi je bil vedno njihov dobronik. Prošnje so pošiljali vsaki dan k Bogu za dež, a dežja pa venderle ni hotelo biti; jeziki so se vaščanom sprejemali od žeje, pa nebo je bilo vedno čisto ko steklo in sonce je vsaki dan pripekalo toplejše ter toplejše. Vaščani so se v svoji slepoti naveličali prošenj in molitve, in jeli obupavati in želeli smrti sebi, otrokom in neumni živini. Vrelo je staro in mlado k plovani, in vse, kar je le znalo mrdati z ustni in obračati jezik, obračalo ga je proti lastnemu plovani. — Plovan! plovan! ti nisi plovan kakor Bog zapové dejali so vaščanje. — Da si ti pravi plovan, vzel bi svojo palico, pa bi udaril kakor Mojzes ob skalo, in iz skale priteklo bi toliko žive vode, kolikor jo potrebujemo zase, pa še tržaškemu mestu bi jo lahko prodajali, da bi mu je ne bilo treba iskati daleč okrog po slovanskih tleh, z laškimi motikami in našimi žulji.

Plovan plovan, mi smo te smatrali velikim svetnikom božjim, a zdaj vidimo, da si nezmožen človek, kakor smo mi; reši nas iz te stiske ali pa zapadeš naši osveti.

Dobro! odrezal se je gosp. župnik posvareč vaščane z ono krščansko ljubeznijo in potrpežljivostjo, ki odlikuje namestnika božjega. — Vi ne verjamete, kakor v en sam čudež božji in to je oni v Kani Galileji. Da bi vam jaz delal čudeže, tega vender od mene ne morete zahtevati! Sila kola lomi, ugovarjali so vaščanje — če ti že ni mogoče izvabiti vode iz skale, saj vino, kolikor ga imamo, spremeni v vodo, da ne poginemo od žeje mi in deca. To vender ni veliko, kar zahtevamo od tebe! — Tudi tega mi ni mogoče, izgovarjal se je župnik, jaz nisem ni Bog ni svetnik božji na zemlji. — Zakaj si pa plovan, togotili so se nad njim vaščanje, če ne znaš delati niti iz vina vode, kar ume navadni krčmar? — Zato, ugovarjal je župnik, ker sem le vaš pastir in vi moja čreda! — Črednika nam ni potreba, tega imamo sami, dejali so vaščanje, a da si pravi črednik, potem bi moral preskrbeti svojim ovcam ne le krme, ampak tudi bistre vode. — Hud vihar dvigal se je okrog blazega župnika in že so jeli nekateri vihati rokave in stiskati močne pesti ter skoraj bi bilo prišlo do najhujšega, da se ni porodila srečna misel v modri župnikovi glavi. —

Čujte ljudje božji in mirujte, svaril je župnik, hočem vam preskrbeti vode, če prav bi jo moral izžmeti iz suhe gobe. Le en sam pogoj morate izpolniti: verjeti morate vsi do ednega mojim besedam — kajti živa vera predstavlja gore! Vse ti hočemo verjati, plovani, vse, da nam le daš vode, upilo je vse vprek, mlado in staro. Udaril bom ob skalo se svojo palico, dejal je župnik, in če boste vsi do jednega trdo verovali, da priteče voda iz nje, pa prihrumi v veliki obilnosti. — Potožili so se vaščanje in sklenili, da pojdejo takoj se svojim župnikom v „Podpeče“ k živi skali. Šli so in velika množica je sledila blazega župnika v „Podpeče“. Ko so prišli k živi skali, dvignil je plovan debelo svojo palico ter udaril ob skalo, a zastoj, voda se le ni htela pokazati. Žejni so bili vaščanje kot jeleni, pa vode ni bilo in ni bilo. Zopet so godrnjali, zopet stiskali pesti, razkačeno skripali zobmi in pobirali kamenje, da bi ga hitali (lučali) v svojega plovana, kakor so nekaj kamenjali židje sv. Štefana. A tudi v tej veliki nevarnosti izgubil ni naš plovan poguma. Vse svoje moči je zastavil, da bi se svojo prirojeno mu zgovornostjo pomiril razkačene vaščane. Zameril ni njihovi divjosti, kajti vedel je, da sila kola lomi.

Stojte ljudje božji, je dejal, in nikar si ne oskrnite lastnih rok nad svojim pastirjem. Da ni pritekla voda iz žive skale, krivi ste sami; gotovo niste vsi trdo verjeli mojim besedam, in če niste vsi do zadnjega verjeli, potem se nikar ne hudujte nad menoj! — Umolknili so vaščanje, odlagali kamenje iz rok in jeli trezno raziskovati, kdo so taisti, ki niso verovali župnikovim besedam. In tako so doznali, da so bili županovi mali otroci, potem otrok otroci najstarejšega starešine in unuki možakov-prvakov taisti, ki so dvomili, da bi bila imela župnikova palica moč v sebi, izvabiti vode iz žive skale.

Rekli so županovi mali otroci: ako sam Bog noče poslati vode iz oblakov, kako je možno, da bi plovanova palica omeščala trdo skalo? — In tedaj, tolažil je župnik vaščane, imejte potrpljenje, dokler se nas Bog usmili ter nam pošlje potrebnega dežja iz oblakov. — Prav pravi plovan, dejali so prepričani vaščanje, se nas že Bog usmili predno poginemo od žeje. Neki starosta je poprijel za besedo ter celo dokazoval v župnikovo obrambo, da je to čisto naravno, da ni bilo do tedaj dežja.

Silna daljava je, pravi, od doline solz do božjega prestola v nebesih. Tam gori pa nimajo ni železnice ni brzjava, ni vozov, ni kočij, opravljati morajo in preskrbeti božji posli vse peški. — Potrpeži so vaščanje in vračali se domov žejni kot jeleni; vendar jim je bilo žal, da so tako hudo razžalili blazega svojega plovana. A že proti večeru tistega dne prišumeli so črni oblaki, prepregli obnebeje okrog in okrog in jela je liti ploha, kakor da bi jo bil kdo izlival z brentači iz neba na zemljo. Vaščanje so radostno poskakovali, hiteli so v vsej plohi iz svojih stanovanj in vsklikovali: čudež božji! čudež božji! Z godci so se napatili k svojemu župniku, da mu napravijo podoknico, in v vsem dežju plesali so tam pred njegovo hišo „Goričane“*, da so bili naposled mokri kakor miši.

Odsehal postal je plovan prva oseba

* Jaz sem videl nekoč, kot dečko, plesati „Goričane“ nečega domačega glumača v Smukvici. Plesal je tedaj omenjeni glumač „Goričane“ za smeh, plesal je sam brez ženske, češ, da je to ples po starem kopitu. Kretanje glumačeve pri tem plesu bilo je zelo podobno počasnemu medvedovemu sukanju. Godba je svirala v taktu plesalčevih stopinj.

med vaščani, ki so ga visoko cenili, spoštovali in častili skoraj svetnikom božjim. On je pa tudi iz srca ljubil vaščane, budil jih k narodni zavesti, učil nevedne, pomagal revežem in ni jih zapustil v stiskah in nadlogah. Posebno se je pa mladina od njega veliko naučila, katero je posebno spodbujal k izobraževanju in omiki. Poučeval jo je v petju, osnoval je čitalnico, bralno društvo, prirejal shode in veselice in ker je bil povsem Slovan po rodu in mišljenju, povdarjal je slovansko mišljenje pri vsaki priliki. Seveda ga početkom ljudje niso prav razumeli, a polagoma začelo je poganjati kali seme njegovega truda in njegova beseda in volja postala sta med vaščani najstojbožjo zapovedjo (tako so se ustili saj vaščanje, ko so hteli povedati, da to ali to hoče in veleva njihov plovan). Ako danas vprašuješ potomce onih vaščanov, od kod izhaja, da je med njimi jako divno razvita slovanska zavest, od kod izhaja, da procvitajo narodna društva, da ga ni skoraj otroka, kateri bi ne znal na pamet pesmi „Jaz sem Slovan“; če se čudiš, da so izginili od njih predsodki in vraže ter da so ohranili čisto in neskaljeno vero, kakor jo uči veronauk, porečejo ti, da vlada med njimi duh „Podpeškega župnika“. Popeljejo te na njegov grob ter ti pokažejo besede, v kamen vrezane na njegovem grobu: „Tukaj počiva Podpeški župnik, živel je Bogu in slovanskemu narodu. Slava njemu, nam pa daj še kdaj tacega župnika!“

NOVIČAR.

Potovanje Njenega Veličanstva. Naša preavitla cesarica dospela je zopet na otok Krk.

Znamenita vest. Ravnokar pred zaključkom lista došla nam je znamenita vest, da je mestni svet tržaški razpuščen po višjem ukazu.

Posojilnica in hranilnica tržaška razposlala je nastopno poročilo: Ko smo ustanovili koncem leta 1891, — dovolj pozno — naš zavod, prvo posojilnico v Trstu, bili smo prepričani, da je ta zavod potreben in koristen za Trst in njegovo okolico, kjer do sedaj niso imeli Slovenci nobene kreditne organizacije. Pri razvoju in napredku posojilnice v drugih krajih, nadejali smo se, ne samo da bomo imeli veliko priložnosti dajati koristna in varna posojila, ampak tudi, da bo naš zavod pri imovitejih Slovenci v bogatem Trstu našel zadosti zadržnikov in denarja. V prvi naši nadi se nismo motili, kar priča veliko število prošenj za posojila, pač pa žalibog v drugi. V imovitejih krogih in posebno v krogih naše tukajšnje inteligence dobil je naš zavod jako malo podpore in zadržnih deležev. Z malimi a častnimi izjemami se imoviteji Slovenci v Trstu in okolici do sedaj niso niti brigali za „Tržaško posojilnico in hranilnico“, in to celo nekateri, kateri vživajo ne majhen političen vpliv. Nam se zdi, da v Trstu še niso zadostno znani pomen, važnost in razvoj posojilnice v Slovencih; konstatirati moramo, kar se ne kaže samo pri našem zavodu, da imajo Slovenci v Trstu in okolici manj delavnih rodoljubov kakor drugod, da je tukaj politično in rodoljubno delovanje večinoma le prazna beseda. Več delavnosti je tukaj dolžnost.

Pri vseh neprijetnih skušnjah, katere je imel naš zavod pričetkom svojega delovanja, pa moramo vender konstatirati, da se je množil promet „Tržaške posojilnice in hranilnice“ od dne do dne, če

tudi polagoma. Načelnštvo se je pri tem ravnalo po principu, da morajo biti naši izdatki v primeri z dohodki, in radi tega nismo v pretečenem letu nastavili nobenega posebnega uradnika. Radi tega so morali opravljati nekateri udje načelnštva in nadzorništva uradniške posle.

Mej letom izstopil je iz zdravstvenih vzrokov gospod Kristijan Dejak iz načelnštva; radi njegova delavnosti in skušenosti smo ga težko pogrešali v načelnštvu. Na njegovo mesto je poklicalo načelnštvo s svojim sklepom v smislu § 39. združnih pravil gosp. Ivana Mankoča, veletržca v Trstu in ga tudi vpisalo v združni register pri tukajšnjem c. kr. trgovskem in pomorskem sodišču. Ker se nam je rešila dotična prošnja laško, smo se pritožili na c. kr. višje sodišče, katero je ugodilo našemu rekurzu, vsled česar smo dobili slovensko rešitev in vpis naše prošnje. Bila je to prva slovenska rešitev, katero je dalo tukajšnje ces. kr. trgovsko in pomorsko sodišče, radi česar zasluži, da si jo zabilježimo.

Proti koncu leta izstopil je dalje gospod Fran Dollenz, radi poslov zadržan, iz načelnštva.

Delovanje našega zavoda razvidno je iz letnih računov.

Pristopilo je „Tržaški posojilnici in hranilnici“ v prvem letu njenega obstanka 144 zadržnikov, kateri so vplačali na združnih deležih svoto 5461 gld. 80 kr. To število ni sicer majhno, a za Trst smemo večje število zadržnikov pričakovati in zahtevati. Hranilnih ulog je dobila „Tržaška posojilnica in hranilnica“ v tem letu skupaj 17.663 gld. 76 kr., od katerih smo vrnili 3005 gld. 03 kr. na kapitalu, vsled česar smo imeli koncem leta 1892. hranilnih vlog 14.658 gld. 73 kr., ali s kapitalizovanimi obrestmi vred 15009 gld. 12 kr. Tudi ta številka se nam zdi premajhna za Trst, če se pomisli, da obrestuje naš zavod hranilne vloge s 4% obrestmi, toraj višje kakor drugi tukajšnji kreditni zavodi.

Prošnje za posojila prihajale so „Tržaški posojilnici in hranilnici“ v veliko večji meri kakor smo jim mogli vstreči. Dali smo vsega skupaj posojil 13.755 gld. na intabulacije, 8821 gld. na menjice in 1450 gld. na zastave, skupaj toraj 24.026 gld. Od teh posojil odpade jih 16.442 gld. na Trst in Tržaško okolico in 7584 gld. na sosedne kraje. Ko so se nam začele prošnje za posojila iz Trsta in njegove okolice množiti, omejili smo dajanje posojil na Trst in njegovo okolico, tako, da le izjemoma damo kako posojilo izven teh krajev. Posojila smo dajali na 6% obresti. Če se nam naši dohodki pomnože, da bomo v stanu dati še veliko več posojil, bomo tudi lahko obrestni od posojil primerno znižali, kar zeló želimo.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“ imela je v prvem upravnem letu vseh denarnih dohodkov 38.363 gld. 30 kr. in toliko izdatkov, skupaj toraj 76.726 gld. 60 kr. prometa; prigospodarili smo v tem letu prispevke za rezervni fond v znesku 144 gld. in čisti dobiček v znesku 155 gld. 68 kr., tako, da lahko damo 4% dividendo združnim deležem z ozirom na čas vplačila.

Častiti gg. združniki! Res to delovanje „Tržaške posojilnice in hranilnice“

v nje prvem upravnem letu ni Bog ve kaj, vendar pa je tako, da lahko z mirno vestjo in brez strahu z našimi letnimi računi stopimo pred svet. Kakor kažejo ti računi, pogal je naš mladi zavod krepke korenine v Tržaškem svetu, če tudi je slednji nam neugoden; raste in razvija se, če tudi polagoma a gotovo. Vsepeh je gotov, če pokazemo nekoliko vstrajnosti in delavnosti, katero pričakuje tudi „Tržaška posojilnica in hranilnica“ pri vseh, katerim je gospodarski napredek in razvoj naših nižjih in srednjih stanov količkaj pri srcu.

S temi nadami obračamo se do č. gg. zadržnikov in rodoljubov.

Občni zbor „Del. podp. društva“ bode dne 24. aprila ob 3. uri popoldne v dvorani Mally, Via Torrente št. 16.

Pred svojim pragom naj pometajo! Naši laški nasprotniki se kaj radi bahajo pred svetom, da le oni so kulturni življenj na Primorskem, Slovani pa da so suroveži in barbari, nedostopni za omiko in izobraženje. Mi bi se le smijali tej veliki laži, ako ne bi bilo mnogo takih, ki razmer ne poznajo in potem seveda verujejo — lažem. Nas uče vsakdanje skušnje, da je šolstvo po Primorskem zelo slabo urejeno in da nikakor ne služi njega pravemu smotru — to pa zato, ker so je vpregli naši nasprotniki v veliki voz političkih namenov. Da se le širi italijanizem — omika, prosveta in plemenito mišljenje in čutstvanje pa naj gredo rakom žvižgat ali pa kosom pet! Ali ne vidimo tu v Trstu toliko posledic slabe vzgoje — zdivjanosti mladine in odraslih — da se človeku kar srce krči žalosti in jeze. A tudi v Gorici niso nič na boljšem, kakor čitamo v poslednji „Soči“. Imenovani list piše namreč:

V goriškem mestu je bilo 3264 otrok; od teh jih je hodilo v šole 2244 ali le 68% — in sicer: v mestne šole jih je hodilo 1456, v zasebne 442 in v srednje 346. Goriško mesto ne oskrbuje na svoje stroške torej niti polovice svojih otrok, marveč le slabih 45%, kar je prava sramota za glavno mesto v deželi. — Zaradi bolehnosti ali nerazvitosti ni hodilo v šole 50 otrok, brez vzroka pa 970. Toliko otrok se torej brez pouka potika po ulicah, kjer nič dobrega ne vidijo in ne slišijo in kjer so odraslim ljudem le za nepotje in nadlego.

Najboljši v vsakem oziru je Kras, kjer hodi 97% otrok v šole; brez vzroka jih ni hodilo le 8; za njim pride okraj goriške okolice s 95%; potem prideta gradišćanski in toliminski okraj, a najslabše v vsakem oziru je goriško mesto, kjer 788 otrok zahaja v take šole, za katere mesto ne plačuje niti noviča, a v kljub temu je še 970 otrok, ki so bili sicer zdravi, a šola jih ni videla.

Te številke govore dovolj jasno! Naši italianissimi naj bi rajše pometali pred svojim lastnim pragom, skrbeli naj bi za pouk svojih lastnih otrok, mesto da osnovljajo nepotrebne laške šole — po slovenskih krajih.

Komedijaši! Laški radikalec ti je komedijaš, postavi ga kamor hočeš. Komedijaš ti je v najresnejših trenutkih; komedijo igra kot politik, komedijo igra v najresnejši polemiki, komedijo igra tudi v — volilni borbi! Kdor meni, da to označenje ni pravo, pa naj prečita „Indipendenteja“ iz zadnjih dni. Redko svojo spretnost v komedijaštvu pa kaže z neslanimi, zaresnih ljudij nedostojnimi dovtipi o slovenskem odvetniku dru. Gregorinu, ker je bil ta gospod toli drzen, da je uložil lepo število reklamacij v ime slovenskih volilcev. Zasmehujoč dra. Gregorina hotel bi osmešiti tudi druge volilce, ki so uložili reklamacije, na ta način, da neprestano čveka o neki alijanci konservativcev, Slovanov in vlado. Nam o tej zvezi ni dosedaj čisto nič znano, in je gotovo, da smo Slovenci po-

polnoma na svojo roko pričeli volilno delovanje. „L'Indipendente“ nadevje dru. Gregorinu razne naslove, na primer: avvocato ciriliano di Lubiana, il devoto di Cirillo, Shylok slavo, roba capitombolata qui da Lubiana, Cicerone de Lubiana, calato qui da Lubiana per provocarci ed offenderci itd. itd. Ne prihaja nam na misel seveda, da bi hoteli jeziti se na teh izbruhih laškega komedijaštva, dru. Gregorinu pa menda tudi ne!

Thaler contra Spadoni. Predvčeranjim predpoludne vršila se je pri tukajšnjem za mesto odrejenem sodišči razprava vsled tožbe veleč. župnika Rojanskega proti dru. Spadoniju radi razžaljenja časti, storjenega s tem, da je imenovani doktor v nekem govoru v mestnem zboru krivo dolžil župnika, da je strašil stariše na priznici, naj nikar ne pošiljajo svojih otrok v italijansko šolo, preteč jim, da jim v tem slučaju ne podeli svetih zakramentov. — Tožnika je zastopal odvetnik dr. Gregorin, zatoženca pa dr. d'Angeli. Toženec je ne le potrdil, da se je tako izrazil, ampak ponudil se je tudi, dokazati resnico svojih obdolževanj. Zastopnik tožencev je vrhu tega izvajal, da je tožba že zastarana, čemur je ugovarjal dr. Gregorin. Zahtevku dra. d'Angelija, da se tožba z ozirom na namišljeno zastaranje kar naravnost odbije, sodnik ni ugodil, nego sklenil je, da se razprava meritorno vrši pridržavši o predprašanju odločiti zajedno z meritorno razsodbo. Pozval je torej zatoženca, da predloži takoj svoje dokaze. Zatoženec je izjavil na to, da ni pripravljen ter prosil za odlog v to svrhu. Zastopnik tožnikov se sicer ni upiral tej prošnji, ali zahteval je, da se dovoli v to le kratek rok. Na kar je sodnik dovolil rok osmih dni. S tem je končala razprava.

„L'Indipendente“ se seveda jezi silno ker je dr. Gregorin v pravdi Thaler contra Spadoni govoril slovenski. To glasilo laških nestrpnih pravi namreč, da je rečeni odvetnik govoril slovenski „con una franchezza che aveva dell'impudenza“. Označujoč postopanje dra. Gregorina kot predrzno je smatra L'Indipendente kot dokaz, da je slovenski naval že prihrumel tudi v sodno dvorano.

Sicer pa je zagovornik zatoženčev v tej pravdi, g. dr. d'Angeli, tudi ob tej priliki pokazal svojo italijansko-radikalno doslednost: naprosil je namreč dra. Gregorina, da bi govoril, — vsaj nemški. Torej — nemško vender!

Hrvatski gimnazij na Reki preloži se najbrže na Sušak.

Po letošnjih velikih vajah odide kranjski polk Br. Kuhn št. 17 v Dubrovnik, polk št. 22. iz Dubrovnika v Gradec, št. 27. iz Gradca v Ljubljano.

I. maj. Socijalno demokratiška stranka delavska na Dunaji agituje prav odločno za to, da bi delavci praznovali 1. dan majnika. Zanimivo je vprašanje, ali ga bodo praznovali tudi tiskarji, kajti lastniki tiskarn so jim zužugali za ta slučaj, da jih brezpogojno odpuste iz dela. Tiskarji se snidejo prihodnji teden v zborovanje, da določijo svoje postopanje gledé na to vprašanje.

Točarina ali „dac od špine“, bi morala koncem tekočega leta prenehati biti rednim in masnim dohodkom mestne uprave. Kmalu se bode moralo predložiti mestnemu zboru poročilo te samostojne administracije za leto 1892. Ne ve se, kacih dobičkov je ta doklada lani prinesla mestni blagajni. Vsekakor pa je točarina molzna krava in utočišče mnogim agitatorjem in ovadahom, koji zajedno s pobiranjem tako krivične masne doklade širijo lahonstvo po mestu in okolici. Tej dokladi bode treba dobiti nadomestila — tako kričé vsi laborski krogi sploh. To pa ni istina. Magistrat naj zniža stroške svoje velikansko potrosne uprave, pa se pokrije ta odpadek. Dokler pa imata mestni zbor in odbor denarja polne vreče za podpore tujcem, za razna-

rodovanje okolice, za vzdrževanje raznih nepotrebnih uradnikov itd. itd., do tedaj ne bode zadoščala niti točarina, temveč nalagali bodo ubozemu občinstvu novih doklad in pristojbin. Sklepanje o prihodnjih mestnih dokladah bode se vršilo v novem deželnem zboru, radi česar je toliko okoličanom kolikor mešanom vse sila napeti, da si v predstojećih volitvah izvolé vredne zastopnike!

Romarji v Rim. Dne 5. aprila je odšlo iz Krakova, v Rim 450 poljskih romarjev. Na čelu jim je prelat Smoczinski. V Lorettu se jim pridruži kardinal Dunajewski, koji jih dne 15. t. m. predstavi sv. Očetu.

Pretepi mej vojaki in civilisti vršili so se v ponedeljek in vtorek zvečer po ulicah starega mesta. O teh pretepih in izgredih so laški listi na dolgo in široko pisarili ter si je osobito „L'Indipendente“ prizadeval spraviti vojaštvo v slabo ime pri mešanstvu ter zadnje nekako spodbujal proti prvemu. V sredo je bil radi svojega komentarja o teh izgredih celo zaplenjen. Lahonska gospóda hoče siloma narediti vse črno, ker gre koga očrniti. C. in kr. vojaki so seveda tržaškimi radikalcem trn v očeh, tako da zapazijo na njih vsako smet, dočim pezdirja v svojih očeh le nočejo videti. Enako se godi, ako se pripeti najmalenkostnejša stvarica mej življenjem slovenskim. Tu vam je šundra in krika, da je groza. Če pa njih privrženci mečejo bombe in petarde ter stavlajo v veliko nevarnost in bojazen vse prebivalstvo, to so jim le „otročarije!“

„Falstaff“, ta najnovjša opera slovečega italijanskega skladatelja Verdija, se bode predstavljala sredi prih. meseca v gledališču „Comunale“ v Trstu.

Požar se je vnel v hiši L. Pardo v ulici „Sette Fontane“ v sredo ponoči. Na lice mesta došli vatrogasci so ogenj po dolgem delu pogasili ter odpravili vsako nevarnost. Škode je precejšnje, a poslopje je bilo zavarovano.

Goriška ljudska posojilnica imela je v svojem IX. upravnem letu (1892.) 60.831 gld. dohodkov. Z dnem 31. decembra 1892 ostalo je gotovine v blagajni 6034 gld. 21 kr. Dana posojila so znašala 31.573 gld., hranilne vloge pa 19.224 gld. 20 kr.

Število Židov na vsem svetu. Židje so razširjeni po vsem svetu nastopno:

V Nemčiji	562.000
„ Avstro-Ogrski	1,644.000
„ na Francoskem	130.000
„ v Italiji	40.000
„ na Nizjezemskem	82.000
„ v Rumuniji	265.000
„ Rusiji	2,552.000
„ Turčiji	104.000
„ Belgiji	3.000
„ Švici	7.000
„ Bolgariji	10.000
„ Danski	4.000
„ Španiji	1.900
„ na Gibraltarju	1.500
„ Grškem	3.000
„ v Srbiji	3.500
„ na Švedskem	3.000
v vsej Evropi jih je torej	5,400.000

V azijski Turčiji	195.000
„ ruski Aziji	47.000
„ Perziji	18.000
„ centralni Aziji	14.000
„ Indiji	19.000
„ Kini	1.000
V vsej Aziji	310.000

V Egiptu	8.000
„ Tunisu	5.000
„ Maroku	60.000
„ Tripolitani	6.000
„ Abesiniji	200.000
V vsej Afriki	350.000

V zjedinenih državah	230.000
„ ostali Ameriki	20.000
V vsej Ameriki	250.000

V Avstraliji in Oceaniji 12.000
Ako seštejemo vse te številke, prepričamo se, da znaša število Židov na vsem svetu 6.300.000.

Pridobivanje zlata v Južni Afriki. Pred štirimi leti ustanovilo se je v Južni Afriki delniško društvo za pridobivanje zlata pod imenom „de Boers Consolidated Mining Company“ z delniškim kapitalom 3,812.000 funtov sterlinov (angleški denar). V tej kratki dobi izplačalo je to društvo na dividendah 3,149.937 funtov sterlinov, torej skoraj toliko, kolikor je znašal delniški kapital. V letu 1892 so pridobili zlata v Južni Afriki 1,215,864 unc, dočim so ga v letu 1891 pridobili le 728.752 unc. Pridobivanje se je torej pomnožilo zelo.

SVOJI K SVOJIM!
Društvena krčma
Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Gostilna „Štoka“, staroznana pod imenom „Belladonna“, nom „Fabris“, priporoča se v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako mešanom, kakor na deželo. Cl.

Franca Potočnika gostilna „Andemo de Franz“ v ulici Irene se priporoča slavnemu občinstvu. Toči izborna vina in ima dobro kuhinjo. Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svoje zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Prodajalnica i zaloga jestvin „Rojanskega posojilnega in konsumnega društva“, vpisane zadruge z omejenim poročivom v ulici Belvedere št. 3., bogato založena z jedilnim blagom razne vrste in po nizkih cenah se priporoča kupovalcem v Trstu in iz dežele. 62-104

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštno tiskalice. Cl.

Gostilna „Pri lepem ogledu“ („Gregorju“) pri sv. Alojziju (Chiadino, po ulici Farneto naprej) toči izvrstno domače črno in belo vino ter pivo prve kakovosti, kakor tudi ima tečno kuhinjo. Črno vino se toči po 32 in belo po 36 kr. liter. Priporoča se sl. občinstvu za obilen obisk, beleži udani Gregor Čehovin, 26 2 gostilničar.

Gostilna „Alla Vittoria“ Petra Muscheka, v ulici Sorgente (Via Torrente št. 30) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenočišča neverjetno v ceno. Cl.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Antonijeta Drenik, Via Piccolomini številka 2, se priporoča tržaški slovenski gospódi za vsakovrstna dela, spadajoča v stroko šivilje, po najnovjši pariški in dunajski modi. Zagotavlja točno postrežbo v popolno zadovoljnost in po nizkih cenah. 38-52

E. Šverljuga, brivec v Stalton št. 1, priporoča se slav. občinstvu za blagohotno obiskovanje. Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, st. 1, trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončenim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. itd. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici „Caserma“, glavni shajališči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpologo časopisi v raznih slovenskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarnar. Cl.

Gostilna „Alla città di Graz“ Via Geparla št. 18, poleg kavarne „Universo“ priporoča se Slovencev v mestu in na deželi. — Točijo se izvrstna vina, in je izvrstna tudi kuhinja — Gostilna je odprta do polnoči. Z odličnim spoštovanjem Cl. JAKOB KUMAR

Pivarna Lavrenčič via Rossetti (nasproti lekarni E. Leitenburg) priporočuje svoja izborna isterska vina čistim družinam po najnižji ceni 28 kr. liter v stanovanje postavljeno; naročila pod 28 litrov se ne sprejmejo. — Čistim gostom se priporoča tudi izvrstno pivo in izborna kuhinja ter dobra isterska kapljica.

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjskem (Via Campanille v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Penterosso). Po dvakrat na dan frišno opreno mleko po 12 kr. liter neposredno iz št. Petra, sveža (frišna) smetana.